

FIJÚÉVEK

MÓRITZ S

KERESZTREJTVÉNY.

(10 pont.)

Filippinyi János.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13				
K	I	M	A	B	I	R	O	D	A	L	O	M				
14	E	R	E	D	N	E		15	A	M	O	R	A	Z	A	
16	Z	A	K	A	T		17	R	M		18	K	A	P	O	R
19	E	V	E	T		20	P	I	S	A		21	B	A	R	O
22	T	A	M		23	R	A	K	E	T	A	T	A	S		
24	D		25	K	A	P	O	S	Z	T	A		26	V		
27	K	I	U	S	I	U		28	Z	A	F	P		29		
30	A		31	M	A	R	I	A		32	T	O	R	K	A	S
33	R	Z		34	L	A	P	P	A	N	G	O		35	R	A
36	T	A	D		37	T	R	A	K	T	O		38	K	A	R
39	A	L	O		40	K	A	I		41	B	A	C	H		
42	T	A	B	O	R	O	S		43	M	A	N	H	E		
44	O	R	O	N	T	E	S		45	K	A	R	T	E	L	
46	K	E	Z	D	I	V	A	S		47	A	R	H	E	L	
48										49						

Vízszintes: 1. Keleti állam. 14. Származ-
 nék. 15. Vissza: zamat, kellemetes illat — köz-
 használt idegen szóval. 16. Némely ajtón is
 van. 17. A Magyar Alagyták szerzőjének
 kezdőbetűi. 18. Kerti növény. 19. Vissza:
 állat. 20. Olasz város — fonetikusan. — 22. Fő-
 nemesi méltóság. 23. Oly, annyira — latinul.
 24. Világítani szokott (ékezet csere). 26. A
 hét vezér egyike. 27. Korjelző rövidítése. 28.
 Kerti növény. 30. Tekercs. 31. Japán sziget.
 33. Záfpo. 35. Maris. 37. Falánk gyerekre
 mondják (0 = a). 40. Látens — magyarul.
 43. Igekötő. 44. Iskolában van. 46. Tár-
 gyalok — latinul, de magyaros írással. 47.
 Veszteség. 48. Lelki állapot. 50. Indítékai.
 51. Zeneszerző. 52. Nyáron kirándulóhelyen
 van. 54. Vissza: ízesítő. 55. Innen ered a
 manna szó (u = e). 56. Áruló volt. 58. Nem
 kívánatos szövetkezet. 59. Magyar város (el-
 szakított).

Függőleges: 1. Természetes határunk egy
 része. 2. Indiai folyó. 3. Részeshatározó. 4.
 Datum. 5. Figyelmeztet. 6. Igekötő. 7. Fáraó
 — fonetikusan. 8. ...ár — török vezér. 9.
 Dodo. 10. Nép. 11. Földműves szerszáma. 12.
 Ilyen bánságunk is volt. 13. Magyar város
 (elszakított). 17. Porto... 20. Hegység +
 latin praep. 21. Tintázta betűi keverve. 24.
 Rájegyezett. 25. Mértani fogalom. 28. K +
 latin só. 29. Kicsiny. 32. Német előjáró. 34.
 Minden cselekedetnek van. 36. Vissza: ez a
 két szó elmúlásunkat juttatja eszünkbe. 38.
 Névelővel női név. 39. A Hunyadi László c.
 ballada szerzőjéé. 42. A kosár. 43. Fém-ből, fá-
 ból, papírból készül. 47. Híres filozófus + e.
 49. Szól. 51. Vissza: ... ovszky. 53. Irt betűi
 keverve. 55. Harap. 57. Vissza: képző. 58.
 Betű fonetikusan.

Eddig elérhető legnagyobb pontszám:

28, 23
51

11

IFJÚ ÉVEK

BUDAPEST, 1939. OKTÓBER.

XVIII. ÉVFOLYAM. 2. SZÁM.

Luther szerszáma

Nem hirtelen jött ötletből kapott a nyélhez.

Előbb rászakadt csillagok haragja.
Szent búsulása élő Istenének,
Ki nincs viaszból gyúrva, se fából faragva.
Igaz Bíró.

A Bírāja!

Ő gyújtott tüzet alája.

Nézd, hogy riadoz remegve:

Elébe állni nem mer — s nem futhat Előle!

Egyre vadabbul vájja

Vétkeinek kínja, tudott bűne töre.

Ifjúság, szépség, láz, tudomány, munka —
Csekély, hogy tövisét tövestül kirántsa.
Társtalan a forgatagban, idegen ül otthon.
Rémülete evesedik,
Az sem tud írt, ez sem segít, —
Nincsen e világnak, nincs egy ép tanácsa!

Több kell: áldozat, teljesen eléggő.
Drága az üdvösség, gyűrődni kell érte:
Görnyesszen bőjt, alázat nyomjon térdre,
Tunyuló testre csapdosson ostor...

Tett kell!

Menyországnyitó, világhagyó lemondás.

Ez is megcsalja. A kolostor.

S még nő az árnyék és az átok.
Már a pokol torka tátog,
Ásít reá éhes fogakkal, —
Reményvesztettség, kétségbeesés.
Mennyi elég hát, ha ez is kevés?!
Nekünk mi szent, jó — Előtte csuparossz.
Az ember anyja méhétől gonosz,
És irgalmatlanul halálíg az, —
Hogyan lehet még patyolat-igaz?!
Új teremtsére kicsoda erős?
Aki kárhóztat, az a felelős!
Mért élni? Soha nem születni!
Inkább az lett volna jó.

Csodát lát mégis a villámvert hajó.

Egy Kéz nyúl érte le.

A villámot vető,

A fenyegető,

Lecsapó, sebosztó, hullámba-temető!...

Ki győzné neveit?

Ugyanaz a Kéz:

Ől és — megelevenít!

Óh hinni, hinni, hinni a csodát,
Belefogózni kábult értelemmel,
Mert értés, szív s erő felett való:
A Nagyharagú békül kegyelemmel,
Magaszántából megbocsát!
Óh hinni, hinni, hogy rontva gyógyít;
Sírba visz, de visszahozza
A göröngyházak por lakóit.
Hinni a Kereszt két beszédét:
Emberi terv — s isteni szándék,
Ítélettartás — és ajándék,
Elvetemültség, szörnyű gazság, —
De feltámadás is, menekülés is,
Leszakadt s visszaszállt igazság!

Nem tenni!

Hinni!!

Nála is mit ért akarat, elszánás,
Vakon felcsúszni száz garádicson?

Isten kivet kezéből minden fegyvert, —

S most nyílt meg neki a Paradicsom.

Egész világ is megtudja, higgye, lássa:

Sár minden tette, gyöngye, szemforgatása;

Csak egy Tett van, megváltó, égigérő, —

A Krisztus Fája,

Mentő Gerenda,

Mit maga Isten ácsolt...

És akkor, —

Akkor kapta fel Luther a kalapácsot!

Solt László

KÉSZEN

Kész az én szívem, Óh Isten,
kész az én szívem; hadd éne-
keljek és zengedezzek!

57. Zsoltár 8. v.

A magyar kész, készen szó kettős jelentésű. Jelent elkészültséget, befejezettséget (perfectum) és jelent készséget, készenlétet, jó szándékot, odadaást valami ügy iránt (instans participium). A zsoltáríró a második értelemben kiáltott: kész az én szívem, óh Isten! Kész arra, hogy engedelmeskedjék és dicsőítse Istent szerte a világon.

Ha volt valaha jelmondat, amelyet egyenesen az életre készülő ifjúság testére szabtak, akkor ez a zsoltárvers azok közül való. Az ifjúság legáldottabb adománya a készség minden jó befogadására. Amit elvekbe, világnézetekbe, megszokásokba belecsondosott elmék és szívek, vaskos könyvek és érvek kalapácsa alatt se tudnak befogadni, azt az ifjúság úgy szippantja fel, mint tavasszal a virágillatot. Ahol hősi lendületre, mindent kockáztató áldozatra van szükség, ott a legkészségesebb sereget az ifjúság szolgáltatja. És boldog az a nemzet, amelynek ifjúságában megvan ez a hősi munka-készség. Ott nem állhat meg és nem posványosodhatik el az élet, mert ez a készség, mindig újabb és újabb áramlatokat indít el a nemzet életében, amelyek tisztítanak, életnek, előbbre lendítenek. Még boldogabb azonban az a nemzet, ahol ez a készség legelsősorban: készség Isten dicsőítésére, tehát készség Isten iránti teljes engedelmeségre, az Ő akaratának bármi áron való keresztülvitelére. Mert az a nemzet kilépett az időből s az örökkévalóság útjait járja...

Az ifjúság álljon készen! Hogy mi mindenre készen azt ennek a munkaérvek következő hónapjaiban igyekszünk majd ezen a helyen sorban megvilágítani. Most még csak annyit, hogy a „készen” szó első jelentése se vessz el ott, ahol a másodikat betöltik. Csak elrejtőzködik, mint a hímzés mintája az elől, aki „alulról” nézi a hímzőrámát. Ha majd egyszer megnézheti „felülről”, csodálattal látja, hogy maga, nemzete, sőt egész világ számára mindig minden ott volt Isten kezében — készen.

Emlékérem,
amelyet magyarhoni evangélikus
egyházunk Luther bibliafordításá-
nak 400 éves fordulóján adott ki.

A szőnyeg visszája ✓

Kétségbe esem sokszor én is
A világon és magamon,
Gondolva, aki ilyet alkotott,
Órúlden alkotott s vakon.

De aztán balszámként megenyhít
Egy drága Testvér halk szava,
Ki míg itt járt, föld anyyala volt,
S most már a mennynek anyyala:

„A világ Istenszötte szőnyeg,
Mi csak visszáját látjuk itt,
És néha — legszebb perceinkben —
A színéből is — valamit.

Reményik Sándor.

A segesvári csatatér.

Móritz S. linoleumja.

PETŐFI

Október van, az emlékezés hónapja.
Kilencven esztendeje, hogy Petőfi

Sándor odakerült a segesvári csatamező névtelen, hős halottjai közé, hogy a legnagyobb magyar költő holttestén át száguldó paripák vágattak a kivívott orosz diadalra. Éppen kilencven esztendő sietett el az örök semmiségbe azóta a szerencsétlen nap óta, amelyen a magyar szellem legtisztább és legnemesebb megtestesítője, ezer esztendőnknek legnagyobb tüneménye hirtelen és nyomtalanul eltűnt a szomorú földről és főlzállt ragyogni a magyar égboltozat örök csillagai közé.

És most kilencven év távolából lepereg előttiünk a szomorúan dicső esztendő, mely ezt a legjobb magyart és legigazibb férfiút 1848 márc. 15-étől a segesvári sárga vezette. Már régi vágya volt, hogy cselekvő részt vehessen nemzete sorsában és lelkesítve, sokszor nemzetét vérző szívvel korholva várta az ő óráját. S ez az óra el is jött éppen akkor, mikor hosszú szenvedés és küzdelem után eléri az áhitott nyugalmat, a megálmodott családi boldogságot. Más valaki talán őrzi ezt a kincset s megfélekedzik arról, mit hirdetett

Petőfi Sándor arcképe.

Barabás Miklós rajza.

előbb. Ő nem. Mikor a magyar földre érkezik nyugatról a szabadság tavaszi forrongása, a költő odaáll az ifjúság élére, szavainak hatása alatt ez az ifjúság merész és határozott lendülettel löki előre a sors kerekét. A költő, Petőfi áll az élen. Bátorságban és lelkesedésben példát mutat a többinek, tettvégyban, munkában felülmúl mindenkit. Mámorban, egy ország népszerűségében él, szavára egy nemzet esküszik, hogy nem lesz tovább rab.

Az első hónapok mámora elszáll és Petőfi nem áll meg a megkezdett úton. Minden bajnak az okát a bécsi udvarban látja és hirdetni kezdi köztársasági elveit. Ahogy előbb elveiért feláldozta a megérdemelt nyugalmas családi életet, most feláldozza érte népszerűségét is. Nem hallgatnak rá, feltámad ellene a gyűlölet, saját szülőföldje, a Kiskunság fordul ellene s tagadja meg, de ő nyugodtan feleli: amit tettem, azt tennem a haza és emberszeretet kényszerített még a magam feláldozásával is. Apostol volt, apostoli sors várt rá s ezt ő apostoli módon hordozta: megbocsátott még ellenségeinek is. — Ennyi áldozat után volt-e még valamije, amit feláldozhatott. Volt. A legdrágább, a visszaszerezhetetlen, az élet. S ő nem habozott ennek a feláldozásával sem. Elindul az erdélyi hegyek közé, ott jár a legendás Bem apó oldalon. Hiába akarja szeretett vezére megmenteni a haza számára, hiába igyekszik távortartani a veszélyektől, ebben az egy dologban nem ismeri még a katonai engedelmességet sem, harcolni akar, vérével bizonyítani azt, hogy amit hir-

Petőfi Sándor szobra Segesváron.

dett, nem elröppenő szavak voltak, hanem lelkének legtisztább valósága. S az erdélyi hegyek közül nem volt visszatérés, elkövetkezett 1849 július 31-e. Kihullott vére lett a pecsét életének következetességén, elveinek szentességén.

1849 július 31-e. Szomorúan dicső nap. A költő meghalt és mégis él, homályba tűnt és neve mégis ragyog. A húsz éve elrabolt segesvári síkon pedig minden évben hódolattal áldoznak emlékének a szenvedő erdélyi magyarok.

Két magányos ember

Irta: Hamvas József.

Karácsony és újesztendő között éles szél sodorta az apró havat Debrecen utcáin. Jött a főrgeteg felülről a Tisza mellől és vágatott le a nagy rónaságnak, ahol a zombékban lyukából okos nézéssel szagolta a róka a havat, nádtörmelékbe ásta bele magát a farkas, az ittrekedt madarakat álomba szédítette a hideg és a mocsarak népsege a jég alatt fülelt vagy aludt.

Öreg este volt már, mikor a debreceni Piac-utcán hóban, szélben kemény léptekkel tülekedett előre egy felleghajtóba csavarodott férfi. Érti a járást, mert a széltől védett oldalon húzódik a házak mellé. Az igaz, hogy itt meg az odahordott hóhegyeket kell kerülgetni, átgázolni.

De nem ez a gondja az embernek. Amint megáll, körülnéz, lemondással állapítja meg, hogy mindenfelé sötétek az ablakok. Pedig olyan helyre nem szívesen kopogtatna be, ahol alusznak. Az első álmából felvert ember kedvetlen, ingerült, kegyetlen.

És megtalálta a házat, ahol még ébren vannak. Két ablak világos. Nagyobbféle ház, amint a hó fénye mutatja. Odament és bezörgetett. Az ablak kinyílt:

— Ki az? Mit akar?

— Vándor vagyok. Éjjeli szállást szeretnék.

— Kerülj a kis ajtóhoz.

Az ablakot behúzták, de a vándor rendben volt már. Odaugrott a kis ajtóhoz, lerázta magáról a havat, hogy nagyon be ne vizezze a vendéglátó helyet. Mire elkészült, meg is nyílt a kis ajtó. Lámpával a kezében szikár, idős ember állt előtte prémes bundában.

A vándor látta, hogy úri helyre került. Latinul köszöntötte. Latinul mondta rá a gazda a fogadj Istent és bevezette a téglás tornácon át a konyhába.

— No, amice, ma már nem adhatok mást, de szalonnát piríthatsz, ha akarsz. Itt a polcon a szalonna és kenyér. Ott a galyfa. Éleszd föl a parazsat. Aztán, ha az alimentációt elvégezted, nyiss be hozzám ezen az ajtón.

A vándor köszönte. Köpönyegét szegre akasztotta, megrakta fával a fellelesztett parazsat. A gazda elégedetten nézte az ügyes legény tettét, aztán derült arccal figyelmeztette:

— Csak módjával, hogy ki ne csapjon a tűz! Erős szél jár.

A vándor a gyakorlott ember többségével megnyugtatta. A gazda befordult szobájába. Kenyérből és szalonnából rendesen kivette részét a vándor. Aztán visszarakott a polcra mindent. A parazsat betakarta, belépett a gazda szobájába.

Nagy szoba volt ez. Nagyobb, mint amekkorát errefelé építenek. Rengeteg könyv a polcon. Széles asztalon különös alakú üvegek, kitömött állatok, borzalmas csontvázak.

A vándor visszahökölt, mikor körülnézett. A gazda mosolyogva nézte:

— Csak nem ijedsz meg a szobámtól?

— Nem ijedek én meg professzor úr ezektől a döglött férgektől. Hanem, én itt állok a híres, tudós Hatvani szobájában, attól szorult el a szívem.

— Hát tőlem félsz?

— Nem félek én semmitől. De a nagy tisztelet fogja el a szívemet.

— Honnan ismersz? Nem tudom, hogy tanítványom lettél volna valaha.

— Ki ne hallott volna a tudós Hatvani professzorról. Kunyhókban és úri udvarházakban emlegetik a csudálatos tudóst. Mindenhol tisztelettel be-

— Nem vagyok.

— Hova való vagy?

— Sehova.

— Micsoda beszéd? Ki vagy?

— Én, professzor úram, az vagyok, aki legkevésebbé illek bele ebbe a tudós

Lámpával kezében szikár idős ember állt, előtte prémes bundában

szélnek róla. A tudománya hatalmáról.

— Tudom, hogy sok bolondságot beszélnek rólam.

— Nem bolondság az, professzor úr! Mert, amit mondanak, gyerekbeszéd. De ahogyan mondják, abban meghatottság van és tisztelet.

— Pallérozottan beszélsz, fiam. Diák vagy?

szobába. Engem úgy hívnak, hogy Bolond Istók.

— Micsoda? Te vagy Bolond Istók? — és Hatvani nagy meglepetéssel nézte a sudár legényt, aki ott állt előtte erősen, fiatalon, csapzott hajjal, csillogó szemekkel.

— Az vagyok, uram. És ahogy mondani szokták be akartam kukkanni Deb-

recenbe. Öreg urambátyám él itt, faze-
kas szegény, de szívesen lát. Megüzente,
hogy szeptember után disznót ölet, ha
megjövök. Hát megjöttem. De ez a
zimankó nagyon elfogott a határba. Így
lett ilyen késő, mire beértem.

— Hát te vagy Bolond Istók? —
ismételte kedvteléssel Hatvani. — Ha
elfáradtál, ült le ebbe a fonott székbe,
jó puha ülés esik benne. Utasításomra
készült. Kimértem, hogy a test izmaihoz
hogyan kell simulni az alkalmas széknek.

Bolond Istók megköszönte és leült.
Még bele is illeszkedett a székbe. Azt
mondta, olyan, mint ha ki volna bélelve,
ott lobogott közöttük az olajos mécses.
Jól megvilágította mindkettejük arcát.
Érdeklődéssel nézték egymást. A nagy
tudós, aki otthon volt minden tudomá-
nyban és a világjáró nyugtalan vér,
aki nem volt otthon sehol. Hatvani
kezdte a szót:

— Jó eszű embernek látszol, barátom.
Mért nem jártál iskolákat?

— Nem tudtam. Az elején mindig
tetszett, amit a katedréről beszéltek
és szomjas lettem a tudományra. De
aztán kedvetlen lettem, hogy nem emel-
kedett semmi. A kérődzést megutáltam.
Szilaj kedvem előrevágtatott és maga
mögött hagyta a tudás tanítóit.

— Hogy is volt az fiam?

— Hát mondok rá példát. Itt van a
Jugurtha esete. Micsoda afrikai esze
volt ennek az embernek. Hogy forgatta
újja körül az egész hitvány Rómát!
Aztán egyszerre elpukkant, mint a
hólyag. Nekem ez így nem tetszett. El-
gondoltam, hogyan fogta volna igába
Rómát, mert Róma arra született, hogy
igába fogják és felszántsák vele a vilá-
got. Aztán hogyan indult volna el meg-
hódítani az ismerős és ismeretlen földe-
ket. És amikor már nem lett volna meg-

hódítani való szárazföld, tengerre szállt
volna nagy flottájával és sohase hallot-
tak volna róla többet. Énekelték volna
róla, hogy Tündérországba ment, ahol
örökké élnek az emberek és ahonnan
nem vágyakoznak el többé.

— Poéta vagy. Enmagadnak csinál-
lod a világot. De a tudomány nem tesz
hozzá az igazsághoz semmit.

— Tisztelem a tudós embert. Külö-
nösen nagyon tisztellek tégedet, profesz-
szor uram, aki megtanult könyvekből
Bábel tornyát építetted, ami a földről
felemelkedik az ég felé. Vagy akár Noé
bárkája a tudásod, mert benne van a
föld minden élete.

— Hát azt hiszed, hogy mindent
tudok? — és a professzor szavában volt
valami szomorúság.

— Dehogy hiszem. A természet
annyi kérdést ad föl, hogy valamennyire
senkise tud megfelelni.

— Látod, ott van az én nagy mun-
kám, az aranycsinálás.

— Aranyat csak az tud csinálni,
akinek nincs szüksége rá. Aki rájött
arra, hogy az arany nem ér semmit.
Az ilyen ember nem homokból csinál
aranyat, hanem aranyból homokot, ami
tökéletesen egyre megy.

— Mondásod moraliter megáll, de
realiter csupán tagadás, ezért a kémiá-
ban nem használható. Mondd csak, mi
a célja az életednek?

— Tudós professzor uram, a mi ket-
tőnk életének egy célja van.

— Hogyan?

— Mindketten azt adjuk az embe-
reknek, ami elviselhetővé teszi az életet.
Ami elfeledteti velük, hogy csak fáradt-
ság, csalódás, gyűlölet, keserűség. Ez a
sok rossz megtörné az embert, ha nem
adnánk a keserű valóság mellé azt, ami
nincs.

— A tudomány van. A természet titkait kutatom. Amit belőle megfejtetem, meg is tudom mutatni.

— Dehogy! Csak utánozod, mint én a rigófüttyülést. De nem tudod, hogy mi van amögött, amit utánszol a természetből.

— Van úgy, hogy érzem.

— Én mindig érzem. Ilyenkor nem gondolkozom, hanem rágyujtok egy nótára.

— Mondj egyet.

— Nem verek föl vele senkit?

— Nem. Csak mondd.

Bolond Istók rákönyökölt a székre, félrehajtotta fejét és elkezdte, hogy

Káka tövén költ a ruca,

Jó földben terem a búza...

És amint mondta, egyszerre nagy alföldi rónaság terült el körülötte a körülötte a Tisza partján. Az egyik oldalon a nap nyugodott le halványodó ragyogással, másik felől meg a hold tányérra emelkedett. A nádas párájában akkora volt, mint a nap és óriási vörös golyója mintha hömpölygött volna a nádak fölött.

Bolond Istók megriadva nézett körül:

— Hol vagyok?

— Eh! — mondta élesen Hatvani és eltűnt a látvány.

Bolond Istók ijedten meredt a tudósra:

— Te varázsoltad ide a Tisza partját?

— Úgy van, — felelt egy kis fáradtsággal Hatvani. — Távolsági keleti ember-től tanultam, hogyha így belemerül az ember egy gondolatba, akkor mással is láttatni tudja.

— Így varázsoltál csudákat vendégeidnek?

— Így. De most nem akartam. A

nótád vitt el a Tisza partjára. Egyszer, amikor még nagyon fiatal voltam, én is így nótáztam ott. Ha akkor az a valaki meghallotta volna a nótát, most nem volnék professzor.

— Az én nótámat se hallották meg, — mondta rá szomorúsággal Bolond Istók. — Ha meghallották volna, nem lett volna Bolond Istók belőlem.

— Nagy bolondság ez fiam! — sóhajtott a Hatvani.

— Nagy tudomány, professzor uram, — toldotta meg Bolond Istók.

— Fiam, Bolond Istók, eztán, akárhányszor be kukkansz Debrecenbe, el ne kerüld a házam táját.

— Nem nekem való hely ez, professzor uram. Mert, ha többet volnék együtt ilyen szép értelemmel, visszavágynám az emberek közé.

— Én meg... — de megszakította a szót Hatvani és barátságosan mondta:

— Pihenj jól, őrizzen az Úristen!

Ezzel kiment a szobából.

VONATON ✓

Vonatom vágat előre.

Mellette elviharzanak

szépségek, hófehér csodák.

Kopár vidékeken rohan tovább.

Se dal, se szépség.

Égre merednek meztelen rögök...

Bús varjak ülnek dermedtujju fákon...

És továbbdübörög

át nappalokon, sötét éjszakákon.

Én rábíztam magam.

Rábíztam Arra, aki vezet.

Ő mindig tudta, hogy mi jó nekem:

S valahol egyszer majd megáll velem

sugárban úszó örök állomáson.

Bízom, hiszek és nem töprengek másón.

Jézus, Jézus a mozdonyvezető,

az én hatalmas, áldott Messiásom!

Túrmezei Erzsébet.

Próféták

Prófétái nemcsak a zsidó népnek voltak, hanem más népeknek is, nemcsak Jahvenak, hanem más isteneknek is. Említés történik erről már magában a Szentírásban is, mert erről szól az Ige a Baál és Asera prófétáiról (II. Kir. 18:19.), másutt meg idéz a krétaiak prófétájától (Tit. 1:2.). Így bátran bejárhatnánk most az egész világot és sorra vehetnénk minden vallást és népet, ha az lenne a célunk, hogy megemlékezzünk minden prófétáról. Mikor jutnánk azonban akkor feladatunk végére? Hiszen minden kornak és minden népnek meg voltak és meg vannak a maga prófétái: a látnokok, és ha még oly ritka jelenségek is ők, összevont seregük igen nagy s ezért számbavehetetlen. Nem lehetünk hát figyelemmel minden prófétára. Ezzel azonban, senki se higgye, hogy veszítünk valamit, mert bár a próféták száma igen nagy, az igazi próféták mégis csak kevesen vannak, amint nincsenek sokan az igazi költők sem, s így mindent megtudhatunk, ami fontos, ha ezeket a keveseket számbavesszük. De hol vannak ezek? Röviden felelek: róluk szól a Biblia. Egyedül ők: a bibliai próféták az igaziak, mert ők nem bálványok, vagy részigazságok (szociális, nemzeti, humanista, stb.), hanem az igaz Isten szolgálatában állottak.

S talán most itt mindjárt el kellene mondanunk, hogy miben állott az ő szolgálatuk. Azonban nem térhetünk erre rögtön rá, mert van valami igen fontos, ami a próféták szolgálatba lépését megelőzte s ami nélkül a prófétai hivatás nem is juthatott volna nekik osztályrészüil. Ez az igen fontos dolog pedig, az Isten *elhívása*. E nélkül nem lehetett senki sem prófétává s ez igen természetes is. Hiszen minden próféta az Isten embere (I. Sám. 9:6.). Embert magának pedig, alkalmasat, használhatót, az Isten maga választ. Mert elvégre neki is gondja van arra, hogy akaratát jól tolmácsolja az, akit ezzel megbízott: a próféta. Ezért találjuk meg a prófétáknál: Mózesnél, Ézsaiásnál, Jeremiásnál, Ezékielnél sorra az elhívásuk történetét. (Különös, hogy a nagy és jelentősebb próféták mind megemlékeznek erről, míg a kisebbeknél legtöbbször még csak utalást sem találunk erre nézve). A külső körülmények mindenütt mások és híven mutatják, hogy az Isten mindenféle helyzetben megtalálja a módját annak, hogy beleszóljon valakinek az életébe. Mózeshez a csipkebokorból szól (II. Móz. 2. 3.), Ézsaiást a templomban lepi meg (Ézs. 6.), Ezékielnek folyó mellett és foglyok között jelenik meg (Ezék. 1.). S olyan nagy az Isten megbízatása számukra, hogy valósággal megrémülnek, mert maguk nem is gondoltak arra, hogy prófétákká legyenek és menekülni akarnak előle, amikor az Isten választása rájuk esik. Különösen jellemző Mózes és Jeremiás. Az első már-már el is feledkezett népéről, mert az üldöztetés után jólesően pihent meg a midianiták között, ahol kezdte már magát egészen otthon érezni. Hiszen már felesége és gyermeke is volt.

Békésen legeltette ipának, Jethronak a juhait, amikor a nyáj közelében kigyúlt a csipkebokor és belőle megszólalt az Isten s azt a megbízatást adta neki, hogy szabadítsa ki népét Egyiptomból. „Kicsoda vagyok én, hogy elmenjek a Fáraóhoz és kihozzam Izráel fiait Egyiptomból?”, tiltakozott Mózes, ellenállni azonban mégsem tudott, mert az Isten lenyügözte és hatalmába ejtette. Ugyanígy járt Jeremiás is (Jer.1.), mert hiába mondta: „Ah, ah Uram Isten! Imé, én nem tudok beszélni, hiszen ifjú vagyok én!”, valamint a többiek is, akik még a tiltakozásig sem jutottak el, hanem szent félelemben mindjárt engedelmeskedtek az Úrnak. Valamennyiük prófétaságának az elhivatásuk a nyitja.

Így nyerték valóban hivatásul a prófétai szent *szolgálatot*, amely bizonyos közvetítő szerep Isten és az ember között. Közvetíteni kell ugyanis az Isten és az ember között valakinek egyrészt azért, mert sem az Isten nem lép a bűneset óta az emberrel közvetlen kapcsolatba, sem az ember nem mer azóta az Isten színe elé kerülni (II. Móz. 20:19—22.); másrészt azért, mert nem minden ember képes arra, hogy az Isten szavát megértse, mivel az Isten csak a kiváltságosok előtt tárja fel titkait. Ezt a közvetítést végzik a próféták: az Istentől az emberhez, az embertől az Istenhez. Rajtuk keresztül szólal meg az Isten (II. Móz. 20:19—22.), a próféták azok, akiknél az Isten beszéde van (II. Kir. 3:12.). S ez az isteni Ige, amelyet ők hirdetnek, sokszor igen kemény ítélet és fenyegetés egyesek ellen, társadalmi osztályok ellen, vagy egész népek ellen (ennek az ítéletnek a hiánya sokszor a hamis prófétaság biztos jele: (Jer. 6:13—30.); máskor vigasztalás, amikor a nép elesett és valóban már sokat bűnhődött (Ézs. 40.). Legnagyobb a próféta igehirdetése azonban akkor lesz, amikor az eljövendő Messiás felől kezd jövedőlni (Ézs. 9:6—7. stb.). Épen ezzel múlják fölül a próféták a mózesi törvényt és egyengetik az utat az új szövetséghez. — De nemcsak abban állott a próféták szolgálata, hogy az Isten Igéjét hirdették az embereknek, hanem az embernek az útja is rajta keresztül vezetett az Istenhez. Ha valaki az Istent akarta megkérdezni, a prófétákhoz fordult (I. Sám. 9:8—9., II. Kir. 3:11.), mint ahogyan mi keresztyének Jézushoz fordulunk, a „próféták prófétájához”. Természetesen a próféták szolgálata más irányban is kiterjedt: harcoltak erősen a bálványimádás ellen, szociális jellegű reformokért küzdöttek, prédikáltak a fényűzés ellen, csodákat tettek és a politikai életbe is sokszor erősen beleszóltak. Tulajdonképeni szolgálatuk azonban az említett Isten és ember között való közvetítésben állott. Épen ezért, amikor eljött az igazi közbenjáró: Jézus Krisztus, a próféták ideje lejárt. Hallunk ugyan még keresztyén prófétákról (Ap. Csel. 11:27—30.), Pál apostol is bíztat a prófétálásra (I. Kor. 14:13.), azonban ez a prófétálás többé nem az a régi, amely közvetítő szolgálat volt az Isten és ember között. Mert számunkra már csak „egy a közbenjáró Isten emberek között, az ember Krisztus Jézus, aki önmagát adta váltságul mindenekért, mint tanubizonyosság a maga idejében (I. Tim. 2:5—6.).

Szórady István felvételei (Gyula).

Ez év tavasza nagy örömet hozott nekünk, húsz év óta csak lemondást tanuló és szenvedő magyaroknak: Horthy Miklós parancsára honvédségünk átlépte március idusán a trianoni mesterséges határt és pár nap alatt visszacsatolta hazánkhoz az Északkeleti Felvidéket, melynek *Kárpátalja* lett az új neve. Jól tudjuk, milyen hóviháros téli időben történt ez, de az akaraterő kitartott, a siker nem maradt el. Olyan tanulság ez azoknak, kik húsz éven át huhogták a lemondást, a beletörődést, hogy reméljük, szavuknak többé senkisémet fog hinni. Mi, magyarok, magyar iskolák, mindig is hirdettük a feltámadást, s az elvetett mag megtermette gyümölcsét.

Júliusban elhangzott a felhívás, hogy utazzunk a felszabadult területre, melyen a katonai igazgatás teljes rendet teremtett. A felhíváskor senkisémet gondolta, hogy olyan visszhangja lesz: valóság az, hogy óriási tömegek indultak Magyarország legújabb részének felfedezésére. Bizony ez a gyönyörű vidék a háború előtt elhanyagolt volt, kevésbé ismert; a 2000 méteres hegyekről kevesen tudtak, ott lakó magyar-országi, akkor ruténnek nevezett testvéreinkről pedig csak annyit, hogy Rákóczi népe volt ez, húséges és nagyon szegény.

Most is *terjedtek felelőtlen hírek*. Ezek szerint a felszabadult területen elégedetlenség van. Már akkor gondoltam, hogy ugyan ki elégedett? Én sem vagyok mindennel megelégedve, de ez úgy-e nem jelenti azt, hogy nem vagyok büszke magyarságomra, s nem örülök, hogy édes szép hazámban hordhatom az igát, de hordom egy jobb jövő reményében. A gyermek is elégedetlen sokszor szülei intézkedésével s még sem tudna nélkülök élni. Ilyenképpen kell az ilyen híreket elbírálni. S útunkon láttuk, hogy ott más, mint magyar és rutén nem lakik: tót vagy éppen cseh szó nem hallható. Barátságos magyar köszöntések hangzanak el, még a legkisebb gyermek is hangosan kiáltja: Jó napot kívánok. Házakból, udvarokból hangzik az ének: *Balsors, akit régen tép* — bizonyosan most tanulják az iskolában; sőt Hajasd kis faluban egy fiúcska elének állt és elénekelt: *Horthy Miklós katonája vagyok* — ő már azonban üzleti szellemtől áthatva jutalmat várt. Szívesen igazított a nép útba magyarul, ha nem tudott, kézzel magyarázta az utat. — De azt is mondták, hogy nagy baj van ezen a területen, mert a csehek rengeteg kitermelt fája nem szállítható. Mi lesz ebből? Hát igaz, hogy sok a fa, de hiszen évtizedek óta az

volt a baj, hogy nincs fa. Nem lehet szállítani, mert az oláhok a felső Tisza völgyében nem engedik a tutajozást, a vasútvonal meg szintén megszakad Taracköznél, s oláh területen megy, tehát használhatatlan. De türelem kell mindennek elintézésére. Azóta már megtörtént a megegyezés s megindult a fa úsztatása, Türelmetlenek vagyunk, pedig elvégre húsz esztendeig vártunk, talán néhány hétig még kibírjuk, bármennyire ideges is a mai világ.

Voltak azonban még *regényesebb hírek* is: tele vannak a hegyek *sziccskekkel*. Kik ezek, talán senkisé sem tudja; mindenfélét mondanak, különböző nemzetiséghez csatolja őket a hír: legegyszerűbb rablóknak nevezni őket, kik a magyarságot kínozták s cseh támogatóssal javaiból kifosztották. Hogy rengeteg a medve, a vipera, revolver nélkül el sem lehet indulni, ez is a hírek között szerepelt. Végül az élmezési és elhelyezési lehetőségekről is sötét képet festettek.

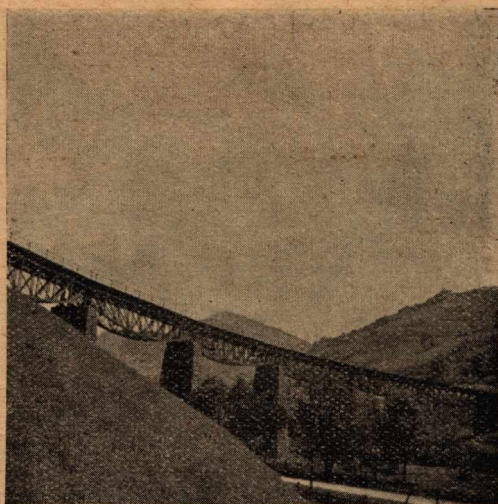
Éppen ezért elhatároztuk *hárman az Ifjú Évek barátai közül*, hogy fegyver nélkül „bátran” nekiindulunk Kárpátalja felfedezésére. Még kissé hősöknek is képzeljük magunkat, önérettel gondoltunk arra a sok kalandra, melyet azután elmesélhetünk Hári Jánusként toldozgatva a valóságot. Nos, ha ezt akartuk, akkor csalódtunk. Szépen épített, jól jelzett utakon sétáltunk olyan nyugodtan, mintha a budai hegyekben, pl. a János-hegyen mentünk volna; sziccszet, medvét nem láttunk. A medvék nem sétálnak a rendezett szép utakon, jobban érzik magukat rejtekeikben, mint a gonosz emberek társaságában. Nem is csodáljuk, hiszen a természet Istent dicséri, s kevesebb gonoszságot rejt, mint az emberi alkotásokkal ékes

világ. Talán mondanunk sem kell, hogy sziccskekkel sem találkoztunk, csak meséltek róluk az ottlakók, de mutatni egyet sem tudtak. Hála Istennek, vipera sem bántott. Végül: mindenütt megfelelő elhelyezést találtunk. Aki fényes, hideg-melegvizes szállókat keres, azt nem talál, de jól berendezett turista-szállók vannak: különösen szép az uzsoki, a mencsuli, épülnek nagyobbodnak a többiek is. Általában útépités, javítás mindenfelé. 1 P és 1 P 50 f az éjjeli szállás magánházakban is. S az élmezés sokkal olcsóbb, mint Budapestén: Aknaszlatinán szép kerthelyiségben 90 fillérért akkora bécsi szeletet kaptunk, hogy lelógott tányérunkról, Ökörmezőn a Hangya-vendéglőben 1 P 20 fillér a három tál ételből álló dús ebéd, s egy pohár munkácsi barna sör Hajasd falucskában húsz fillér. A kenyeret rendesen ingyen adják az ebédhez, s még Kassán a sokat emlegetett Bankó-szállóban is 5 f egy darab kenyér, mely Pesten a legutolsó korcsmában is 8 f-be kerül. — S hogy a közlekedésben volt még nehézség, azért nem kell haragudni, hanem örülni kell, hogy a hazafias magyarság oly nagy számban tódult a Kárpátaljára, hogy az ember azt hitte, máshol nincs is már ember. Pedig a Balaton is tele volt. Általában jó beszállással úgy tettek a hazafiak, hogy mindenki odanézett a Kárpátaljára, s azután ment szokott nyaralási helyére.

Kellemes látvány magyar szemünknek az, hogy egész cseh vonatok mennek a magyar vonalakon: a cseh felírás áthúzva, s MÁV helyette; autóbuszok szintén jöttek át, mert innen nem volt oly könnyű elszállítani a zsákmányt, mint a novemberben visszacsatolt területről. Itt u. i. nemcsak a folyók futnak az anyaország felé, hanem minden vas-

útvonal idevezet, mutatván a természetes helyzetet. Nézz rá, barátom, a térképre s meg fogod érteni, amit egy öreg rutén paraszt így fejezett ki: „Viszem fát le az Alföldre s kapok érte kenyeret!” Ez az a sokat emlegetett földrajzi egység, melyet józanabb időben egy francia tudós, Reclus, fejezett ki, pedig ő nem olyan túlzó és elfogult mint amilyennek nekünk, jó magyaroknak kell lennünk.

Tehát elindultunk. *Július 3-tól 13-ig utaztunk*: vonaton, autóbuszon, szenes teherautón, kisvasúton, bérkocsin, Tasináutóbuszon — és főképpen gyalog. *Sátoraljaújhelynél* léptük át a trianoni határt, a sokat emlegetett Ronyvát, mely mint hajózható folyó védte Csehszlovákiát. No, hát jól megvédte! Talán filmen láttátok, hogy libák, meg kis gyermekek hogyan sétáltak át a „hatalmas” folyón. A nagy *csapi* állomáson és *Bátyun* keresztül *Beregszászt*, *Nagy-szőllőst* érintettük. Sok új épület mindenfelé, nagyon berendezkedtek itt a csehek, a házakat nem tudták elvinni! Csak a vasúti állomásokat nem javították, olyan összeesettek, látszik rajtuk, hogy húsz év óta régi állapotjukban maradtak, alig van ez alól kivétel. Tudjuk, hogy ez az egész Felvidéken így van, hiszen még a felvidéki fővárosuknak, Pozsonynak már húsz év előtt, elavult pályaudvarát is csak tavaly építették át. A novemberben visszatért vidéken mást, mint magyar szót nem lehet hallani. S úgy beleolvadt már a régi kis csonka országba, hiszen a Nagy-Alföld folytatódik egészen *Husztig*, Volosin fővárosáig. Innen kérte a derék férfiú, a „nagy” politikus a régen meghalt Wilson amerikai elnök segítségét, s ajánlotta fel Kárpátalját Hitlernek. De természetesen Wilson már

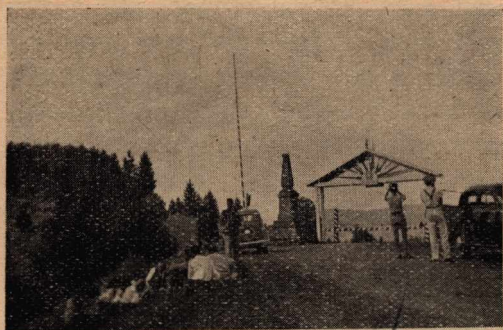
Az uzsoki viadukt. ✓

nem segíthetett, a németektől pedig azt a választ kapta, hogy nem vállalják a támogatást, s tanácsolták, ne álljanak ellen a magyar csapatoknak. Erre indult el dicséletes útjára külföldre Volosin lelkész úr.

Budapesttől Taracközig megy közvetlen vonat, onnan gépkocsin kell

Uzsoki faház. ✓

A vereckei határ. ✓

folytatni az utat. Aknaszlatina volt első állomásunk. A Tisza völgyében van szemben vele Máramarossziget, az „oláh” város gyönyörű hegykoszorúban. Az oláh határőrök éjjelenként lövöldözéssel bátorítják magukat és akarják a lakosságot riasztani. Fenséges látvány a hatalmas szlatinai sóbánya, melynek főterme 110 m magas. Maga a község zsidó-oláh tarka lakosságával nem fel-emelő látvány, magyar része annál rendezesebb s mutatja a magasabb kultúrát. A kitermelt só most tehergépkocsikon szállítják, de már építik az új vasútvonalat, melynek hivatása lesz e nagy kincsnek szállítása. — Taracköztől *Terebesfejrpatá*kig, az igen szép fekvésű faluig, oláh földön megy a vasút, ott országúton kell megtenni az utat gépkocsin, vagy gyalog. De érdemes átküzdeni magunkat ezen az akadályon, mert a Felső-Tisza völgye igazán gyönyörű, vadregényes vasútvonal alagutakkal vezet Kőrösmezőig, mely a lengyel határon 550 km-nyire van Budapesttől. Vannak már távolságaink, vannak már hegyeink! 2000 m-en felül van a határhegység, melynek legkimagaslóbb része a 2058 m magas *Hoverla*. Nem emelték ki eléggé, milyen különösen szép ez a hegy, milyen remek kör-

kép tárul szemünk elé: Lengyelországba nézünk egyfelől, oldalában ered a Pruth-folyó, mely a Fekete-tenger felé vezet. Látni az erdélyi szép hegyeket s az ember önkéntelenül felfohászkodik: mikor kerülnek ezek vissza! De valahogy több remény van e sóhajban, mint egy év előtt, s a rutén föld lakói is bíznak az erdélyi vidék visszatérésében, bár őket a tiszai tutajozás, hajózás és vasút ügye érdekli elsősorban. Ezen a vonalon van *Rahó-fürdő*. E szép kis város, gyönyörű vidéken, már most is megfelelő nyaralási lehetőséget nyújt. Ott a Hangya szövetkezet, mely mindenütt képviseli a szolid megbízható keresztény kereskedelmet, néhol még vendéglőjével is könnyíti az ellátást. Azután igen szép *Borkút*, savanyúvízforrásait még a vonat közönsége is élvezi: mozdonyvezetőtől, fűtőtől az utasokig mindenki leszáll s merít a gyógyvízből.

Fent a *Hoverla* tetején léptünk át először Lengyelországba: egy kolomeai lengyel pásztor legeltette fenn juhait, s terelte őket eredeti füttyével. A csúcson lengyel meteorológiai állomás van, s határköveken igyekeztünk a CSR cseh jelzését eltávolítani, már amennyire szerszám nélkül a kemény kövön „dolgozni” lehetett. Baráti érzésének még e pásztor is jelét adta, mert ennyit tudott magyarul: *Éljen!*

Igen kedves a *Tarac-völgyi* út, a *Bliznica*, *Swidowec* közel 2000 m-es koszorújában fekszik *Királymező*, a fatermelés egyik központja. Itt azután jó szálló, elsőrangú ellátás kapható napi 4 P-ért. Innen igyekeztünk *Vereckehágójához*. Magyar *Semmering*nek lehetne nevezni a *Munkács—Volóc—Lavocone*-vasútvonalat. Viaduktok, út fölötti hidak, alagutak, hatalmas ívben

épült szép hegyi vaspálya, végül egy 1800 m-es alagút, s az ember Beszkid állomásnál lengyel földre lép. Minden útlevel nélkül át lehet menni, s a következő vonatig lehet Lawocnen, a régi osztrák, galíciai határállomáson lapokat, emléktárgyakat vásárolni. Magyar cserkészek énekeltek az állomáson, a barátságos lengyelek meg kendők lobogtatásával üdvözölték a magyar vendégeket. — Végül a harmadik hely, hol lengyel földön voltunk, a világháború emlékezetes helye: Uzsok. 860 m magasra, a hágó tetejére megy fel a vonat, a vasúti állomás mellett van az uzsoki hősök temetője, mellette a hegyoldalban meg lehet nézni a lövészárkok nyomait, melyekben testvéreink a kemény télben szenvedtek. Ott van a szép turistaszálló teljes kényelmével. Onnan látni Sianki lengyel városkát. Közben fabódében együtt alszik a magyar és lengyel határőr. Kedélyes, igazi jó szomszédi viszony jele ez. Megrázó hatású a magyar emberre ezeknek a már történelmi helyeknek megismerése. Elgondoltuk mi is: Istenem, hogy ezt is megérhettük. Aki nem volt itt, nem is tudja ezt eléggé értékelni.

Természetesen megnéztük *Munkácsot* is. Itt az ősi vár volt legérdekesebb látványosságunk. Most laktanya, de Zrinyi Ilona terme üres, kápolnájában még látható az ott berendezett cseh mozi nyoma. Most alakítják újra vissza kápolnává. Innen a várból látható, milyen lehetetlen volt a bécsi döntéskor húzott határ is: milyen könnyű volt ott támadni. De a munkácsiak fel voltak készülve, mint egy ottani magyar mesélte, s azonnal fel tudták a január 6-i támadást fogni, s hősiessen vissza is tudták verni. Megnéztük a vidék fővárosát Ungvárt is. Olyan hatalmas

A Tisza völgye Rahó fölött. ✓

palotasorok hirdetik itt a letúnt cseh dicsőséget, hogy hosszú időn át nem kell itt építeni: a kormánybiztos gyönyörű nagy palotában kapott helyet, mellette egész új városrész, hatalmas többemeletes épületek egész sora áll az Ung partján, vagy közelében. De ott van az új színház is s a túlsó parton egy igen érdekes tarka rutén, görög-keleti templom ékeskedik élénk színeivel.

Meg kell itt is állapítanunk, hogy mikor délután az ungvári ligetben sétáltunk, s a nép egyszerű gyermekeinek körében, (katonák, rendőrök stb. és benschülöttek) tartózkodtunk: csak magyar szót hallottunk s a szálloda kertjében is olyan szép magyar nótázás folyt, hogy megállapíthattuk, hogy itt Magyarország van.

Végül, hogy egész tanulságos és élvezetes útunknak méltó befejezése legyen, Kassát is felkerestük. Sátoraljaújhelytől mentünk oda vonaton. Itt szintén lehetetlen helyzet van: a vonat egy darabon szlovák területen megy át,

három állomást érint, de ott sem fel-
szállás, sem leszállás nincs. A három
állomás közt van a sokat emlegetett
Nagyszalánc, melynek magyar lakosai
nem tudnak elcsatolásukba beletörődni.
Innen autóbusszal mentünk *Rozsnyóra*,
majd még Pelsőcnél az *aggteleki csepp-
kőbarlang* cseh részét néztük meg. Most
ébredtünk csak tudatára annak, hogy
metszette át a határ a szilicei fensíkot,
s a két km-nyira levő barlangbejárato-
kat egymástól országhatárral mint
vágta el. Bent rács jelezte az országhatárt,
azonban a csehek itt is 40 m-rel
beljebb tették már magyar erület alá
a határrácsokat. Mennyi csalafintaság,
mennyi ravaszkodás. De van Isten, ki az
igazságot diadalra juttatja. Megsegítette
sokat szenvedett nemzetünket is!
Milyen hazugságáradattal kellett húsz
évig küzdenünk. Pl. egyesek terjesztet-
ték, mennyi tesznek a csehek az elcsa-
tolt területeken a turistaság érdekében.
A jámbor hírterjesztők — úgy látszik
— nem néztek körül a csonkaország-

ban, hol szintén gombamódra termettek
a menedékházak a budai hegyekben,
Mátrában, Bükkben s mindenfelé, mert
most a természetszeretet jobban sar-
kalja az embereket, mint háború előtt.
Folyton hallottuk, hogy a Baradla
(Aggteleki-cseppkőbarlang) cseh végé-
nél gyönyörű menedékház van. Hiszen
ez igaz, de ugyanakkor az aggteleki
magyar bejártánál kb. háromszor ak-
kora menedékház várja a kirándulókat:
erről a rajongó csehimádók nem akar-
tak tudni.

Pelsőcről a gyorsvonat hozott haza
szép fővárosunkba, mely immár nem
olyan túlzottan nagy, mint csonka-
ságunk szomorú éveiben. Azzal a re-
ményvel jöttünk haza, hogy jövőre a
szép Erdély hívásának tehetünk eleget
s a visszatért kincses Kolozsvár és a
Hargita lehet útnak célja. Adja az igaz-
ságos Isten, hogy erről is beszámolhas-
sunk majd!

Bánkúti Dezső.

DIÁKLÁNY-TÍPUSOK.

A festőművésznő. ✓

Mák Pista VII. oszt. tanuló előadásai az iskoláról

Édes Öcsém! Bevezető előadásomhoz kapcsolódva most az iskolai életéről akarok beszélni.

Az iskolai élet kisebbik része délelőtt zajlik le. A zajlást a tanár urak nem szeretik, de azért elmaradhatatlan. A zajlás arányos elosztása céljából a 8—10-ig terjedő időt kisebb részekre, úgynevezett órákra osztják. Egy órában átlag 40—50 perc van. Hosszúsága ugyanis külső és belső körülményektől függ. Ha pl. Singer mamája jön be érdeklődni a latin tanár úrhoz, akkor kivételesen csak 35 perc, mert csak a panaszkodni való. A jeles tanulók mamáinak felvilágosítása nem tart ilyen sokáig, tehát az óra hosszabb. (Azért nagy baj az osztályban a sok jeles tanuló). A mamák felvilágosítása külső körülmény. A belső körülményekről magunknak kell gondoskodnunk. Ha lassabban jövünk fel az udvarról, vagy valami szakszerű kérdéssel tudjuk óra előtt foglalkoztatni a tanár urat, akkor is nyeriünk valamicskét az időn. Az is megesik, hogy valamelyik tanár úr az óra végét akarja megnyújtani, ilyenkor szolgálatkészen és udvariasan jelteni kell: Tanár úr kérem, csengettek!

Az órák elosztása különböző lehet. Tudomásom szerint úgy történik, hogy a kapus bácsi kalapjába beleteszik a tantárgyak neveit és kihúzzák. Eszerint alakulnak aztán jó napok és rosszak. Jó nap az, ha egymás után torna, ének, szépírás és rajz következik, rossz nap pedig az olyan, amikor a tanrendben

német, fizika, történelem, latin és földrajz sorakozik egymás mellé. Az ilyen napot már a római diákok sem szerették és fekete krétával jelölték a tanterem falán. Mondják, hogy Pompeiben ma is láthatók a krétanyomok.

Az órák eltöltésére vonatkozólag tartás-tok szem előtt a latin közmondást: *Varietas delectat* azaz Változatosság szerez gyönyörűséget az embernek. Igyekeztek hát változatossá tenni az órákat. Tervszerűen és céltudatosan. Latin órán pl. rajzolgassatok a könyvbe, rajz órán viszont forgassatok a latin *praeparatio* lapjait. Lehetőleg zajjal egybekötve. Német órán gyakoroljátok a szabadesés törvényeit a ceruzán s ezt ismételjétek gyakori és szabályos időközökben. A fizikai órát élénkíteni lehet egy német vers áhitatos tanulásával. Alkalmas még erre a célra a papirdobálás, ceruzafaragás, a legutóbbi olasz-magyar mérközés részletes és komoly megbeszélése stb. Így az óra változatos lesz, hamar elmúlik és jól érzitek magatokat az iskolában.

Gyorsírással jegyezte Rák Bandi

A szórakozott tudós.

Közismert a tudósok szórakozottsága. A nagy problémákkal foglalkoznak s a mindennapi élet apró-cseprő dolgaira nem igen ügyelnek. Ampère a híres fizikus nagyon szerette a macskákat. Kettőt is tartott a házánál: egy nagy angora-cicát és egy kisebb fajtát. Mivel azonban zavarta, hogy a cicák az ajtaján kapartak, ha be akartak jönni, hivatott egy asztalost és megmagyarázta neki, hogy mit akar.

— Csináljon az ajtó aljára két lyukat, hogy bejöhessenek az állatok könnyen. De nézze meg a két cicát és azokhoz szabja a lyuk nagyságát. Egyik nagy legyen, a másik kicsi.

— De minek kell két lyuk, hiszen a nagy maga is elég lesz — kérdi csodálkozva a meglepett asztalos.

— De mi lesz a kis cicával. Hol fog az bejárni a szobába?

A Föld legmagasabban futó vasútvonala Peruban van és a Galera-alagúton eléri a 4769 méter magasságot.

A világ legdrágább vasútja Mexicóban van, mert annak a talpfái mahagónifából, hídjá és állomásépületei márványból készültek.

A legmagasabb gyárkémény Amerikában Washington-állam egyik olvasztó kohójának a kéménye. Magassága 175 méter, az átmérője lent 25, fent 17 méter. Járdakövekből épült.

Kiszámították, hogy **Földünkön az összes vízerő** percenként 8 milliárd lóerőt tesz ki. Ezt az erőmennyiséget 50 év alatt lehetne az egész világ szénkincsének a felhasználásával előállítani.

Ha a Földön élő valamennyi embert szorosan egymás mellé állítanák egy négyzet alakú területen, 13 és fél kilométer hosszú és ugyanilyen széles területen volnának elhelyezhetők. Vagyis olyan területen, amelyeket az autó egy óra alatt kényelmesen körüljárhat.

A világ legnagyobb Madonna-szobra Franciaország egy kis, 450 lakosú falujában van, Lyontól 14 kilométernyire, Mas Rulier nevű községben. A szobor 32.60 m magas. Talapzatában kis kápolna van, amelynek hossza 8 m, magassága 6 méter. A szobor súlya 1500 tonna.

A legfiatalabb világjáró kétségkívül Marsha June Grant, egy négyhónapos kislány, aki most érkezett meg Londonba és már 9000 kilométeres út van a háta mögött. Kanadának a Csendes oceáni partjáról érkezett és a Belga Kongóba tart.

A világ egyik legügyesebb állatkitömőintézete, a londoni Morris-cég nemrég szállított egy remek munkát a British Museum

állattani osztályának. A cég a londoni állatkert-kimúlt elefántját, az állítólag 130 éves Constantin-t mentette meg a halhatatlanságnak.

Irán legnagyobb veszedelme: a sáska. Ma Iránban 90 vegyigár állítja elő a sáskaméreg legkülönbözőbb változatait és az óriási hálókat, amelyekkel sáskajárás idején a milliárd rágcsálót a termékeny vidéken összefogják.

A legnehezebb népszámlálás az idén folyt le a Fülöp-szigeteken. Ehhez hasonló nehéz körülmények között talán még soha nem folyt le hasonló természetű tevékenység. Kereken 25.000 számláló biztost kellett mozgósítani, akiket szétküldtek az ehhez a területhez tartozó 3500 szigetre. A tájszólások hatalmas száma miatt néha úgyszólván lehetetlen volt a lakosságról helyes adatokat szerezni. A Fülöp-szigeteknek jelenleg 15 millió lakosa van.

A földkerekség legmagasabb épülete az Empire State Building, New-York legnépszerűbb felhőkarcolója. Pontosan 374 méter; 64 méterrel „veri” a párisi Eiffel-tornyot.

New-Yorkban állították ki a **világ legnagyobb írógépet.** A háznagságú írógép 14.000 kg súlyú, építése három esztendeig tartott és két tehergépkocsin szállították a kiállítás területére. Egy-egy betűkarja több mint 20 kg-ot nyom és messziről látható falragaszbetűket üt a 2.70 m széles és 3.60 m hosszú papirosívré. A szalag 13 cm széles; az 1575 kg súlyú kocsit, a betűkarokhoz hasonlóan, villamos erővel jár.

A Brit és Külföldi Bibliatársulat az elmúlt évben több mint 11 millió Bibliát és bibliai könyvet adott el a földkerekségén.

P. F.

Tanyai mozi

Ezerkilencszázhuszat írtak. A mozik már igen látogatott szórakozóhelyek voltak. Azonban az alföldi tanyák népe csak úgy hírből ismerte és a tanyai legények is csak nagyritkán, búcsú idején vetődtek el ide. De akik eljutottak a moziba, másról napokig nem beszéltek. Az egyik etetésnél, másik kukoricafosztásnál jött elő vele:

— Olyan az, hogy az embörök, jószágok is mozognak, oszt' mégse embörök, mégse állatok...

Nem csoda tehát, hogy amikor híre jött, hogy vándormozis jön a környékre, mindenki elhatározta, hogy — ha törik, ha szakad — elmegy megnézni a világ legnagyobb csudáját.

Azonban az előadás nagy fáradozásba került. A földesúr nem egyezett bele, hogy az ő szalonjában nézzék végig a cselédek az előadást. Végül is úgy határoztak, hogy az egyik üres magtárban fogják megtartani a mozielőadást. A cselédek egész nap mást sem csináltak, csak a magtárt, meg az öreg karbidlámpát takarították.

Az öregek kételkedtek. Az ifjak erősgettek.

— A' csak olyan pesti huncutság! — mondta az egyik.

— Na, maj' megláttya kend!... — felelték a fiatalok és fényesítették a lámpaüveget, mert a magtárban akkoriban még csak gyertya sem volt, nem, hogy villany. A mozis meg azt mondta, hogy erős fény kell, különben nem lesz a kép elég éles.

Ezt az utóbbit már az ifjak sem értették. Mert arról tudtak, hogy a késnek, meg a bicskának van éle, de, hogy a képnek is, arról még soha nem hallottak.

*

Eljött az este. A magtárban bent kuporgott a környék apraja nagyja.

A földesúr a nagy karosszékben leg hátul ült feleségével. Előttük a szomszéd urak azután a cselédek. A szoba közepetáján pedig a mozis.

Ez éppen el akarta kezdeni az előadást, már fogta is a karbidlámpát, hogy betegye a gépbe, amikor nagy-

lihegve befutott Számadó Péter, az öreg juhász.

— Várják mán, ezt én is mögnézem!

— A mozis intett, hogy csak üljön le.

— Engedjenek az első sorba! — szólt érces hangján a juhász.

— Mennél messzebb van, annál jobban lehet látni. — mondta az egyik béres.

— Mond ezt az öregapád nagyanyjának, de ne neköm! Ollyat még nem termött a világ, hogy messzibról, jobban lehessen látni, mint közélről, — méltatlankodott az öreg és leült az első lócára.

Az öregek közül aztán többen előre is mentek, mert Számadó Péternek nagy tekintélye volt előttük és ha az úgy mondja, hogy előlről jobban látni, akkor az úgy is van.

Végre bekerült a lámpa a vetítőgépbe.

A deszkafalra szegezett fehér papíron megjelent halványan a cím. Az olvasnitudók hangosan olvasták:

— A kutya bűnhődése!

Azután megjelent az első mozgó kép. Egy kis leányka ment az utcán, hóna alatt óriási sonkával. Az egyik utcasarokon kutya lopódzott nyomába és ellopta a sonkát. A gyermek sírni kezdett, a járókelők üldözőbe vették a tolvaj kutyát. A kutya a kergetők elől egy udvarba menekült. A sonkát gyorsan kitétte a szájából. Az üldözők éppen az ajtóhoz értek, amikor a kutya visszaugrott és vadul ugatni kezdett. (Persze csak látszólag.) Az emberek ijedten menekültek vissza. A kutya utánuk. A kisleány ezalatt bement az udvarba, hóna alá kapta a sonkát és tovább indult. Ahogy az utcán bement, valahonnan előkerült a kutya megint.

A válogatott közönség morogni kezdett, Számadó Péter pedig az első sorban megragadta furkósbotját.

A vetített képen a kutya egyre közeledett a sonkátvivő leányhoz.

Az öreg juhász mostmár elmordult.

— Csiba te!

A kutya — mintegy válaszképpen — vicsorgatni kezdte fogait.

— Csiba te! — mordult el Számadó Péter másodszer is.

A film pergett tovább.

A leányka szaladt. A kutya utána. A kisleány azonban a hatalmas sonkával megbotlott. Elesett. A habzósájú kutya már-már a közönség közé látszott ugrani, amikor Számadó Péter nagyot kiáltott:

— Csiba te! — és juhászbotját hatalmas erővel a kutyába vágta.

A kép eltűnt.

A mozis a nagy robajra kivette a gépből a lámpást.

A nézők között az első sorban ott állt Számadó, az öreg juhász ökölbe szorított kezekkel. A fehér papír cafatokban lógott és két kiütött deszkafal közt a hűvös szél benyargalászott a nézők közé.

Mindenki az öreg juhászt nézte, aki szótlanul állt. Végül megmozdult. A széttépett színpalhoz lépett. Felvette furkósbotját s csak ennyit szólt ércesen, fölényesen:

— Nahát!

*

Így történt aztán, hogy a legközelebbi előadás alkalmával a következő tentával írott plakát került a magtár oldalára:

„Furkósbotok, mankók, bicskák, kések kívül hagyandók!”

Lakos György.

Regény.

Irta: **Farkas Zoltán.**

(Második közlemény)

A felvételi irodán persze megint várnia kellett egy csomót. Mikor végre bejutott, hosszú programot ráztak a fülébe. Először is fürdőbe kell mennie, aztán ilyen orvoshoz, olyan orvoshoz, erre a vizsgálatra, arra a vizsgálatra, ebbe a hivatalba, abba az irodába, stb. Ezt mindenkinek végig kell járni, aki a bányatársulat kötelékébe akar lépni. Mire mindenütt elintézték, megvizsgálták, kihallgatták, iktatták, sorszámozták, törzskönyvezték, abba beletelt vagy három nap. Akkor is este lett, mire végre kezébe nyomtak egy cédulát, hogy azzal jelentkezék most már a „munkahelyen”.

Holnap, suttogta boldogan, amikor kinyújtózott a keskeny és kemény vasalódeszkán, amely kétsámlira az ágy széle és a fal közé ékelve az ő része volt a szűken mért családi fekvőhely parcellákból. Éjjel azt álmodta, hogy koronás király. Magas íróasztal a trónusa s lent a mélyben levett kalappal fejet hajtva állnak alattvalói. De ő leszáll a trónusról, szétdobatja az emelvényt és az íróasztalt odaállíttatja közéjük ...

II.

Negyednap reggel fényesre pucolt cipővel, frissen vasalt nadrágban, újdonság lázával és szorongásaival belsőbb részeiben sietett Béla a konzum felé. Most már bátran és biztosan be az irodába, egyenesen a főnök elé s nyújtva neki a felvételi mászkálások végeredményét, a telejegyzett felvételi lapot.

— Na visszajöttél? Azt hittem meg gondoltad.

— Nem én, csak amíg mindent végigjártam ...

— Hja te végigjártad az egész kálváriát? — nézett bele a felvételi lapba. — Neked ezt nem is kellett volna. No mindegy. Hívják be Seitz urat — fordult a kisasszonyhoz.

Az tekert egyet valami telefonkészüléken, beleszólt néhány szót s pár perc múlva kicsit hajlott hátú fehérköppenyés férfi jelent meg az irodában.

— Parancsol főnök úr?

— Ezt a fiút magához adom, Seitz úr. Vegye gondjaiba!

— Igenis, főnök úr — hajolt meg Seitz. Aztán Bélának intett: Gyerünk!

Béla is meghajolt a főnök felé s ment utána. Átmentek a sokkisasszonyos irodán, ki az árusító helyiségbe.

Ott is ki a csapótetős közön, át a szemben lévő oldalra, be a pult mögé.

— Köpenyed nincs, úgye? — kérdezte Seitz úr útközben.

— Nincs.

— Majd szerezz egyet, mert itt hamar tönkre megy a ruha.

— Igenis — felelte Béla és gyanus sejtelmekkel kezdett körülnézelődni. Hol itt az iroda? Minek az irodába köpeny?

Seitz úr barátságosan tovább kérdezősködött:

— Igaz, hogy hat gimnáziumot végeztél?

— Igaz. Három kettesem volt, többi jeles.

— S miért nem folytatod? — állt meg egy pillanatra s hangja, tekintete a hat elemi áhítatos tisztelgése volt a magasabb iskolák előtt.

— Szüleim nem bírják tovább.

— Nem is baj. Intelligens ember mindenütt érvényesül. Nálunk megbecsülik a jó erőt. Majd Sándor úr mindenbe bevezet — vitte oda az egyik kiszolgáló segédhez.

Sándor úr magas, sovány, deresedő férfi volt, piszkos szürke köpenybe. Keze úgy járt, mint a motolla, Bélával nem sokat teketóriázott.

— Hogy hívnak?

— Seress Béla.

— Szóval: Béla. Rakd ezt ide a rekeszbe! — bökött egy hevenyészve felfeszített, kifordult belü szappanosláda felé.

Béla lábát szinte földbeszegezte a parancs. Hát... hát minek vették itt fel? Inasnak? Háziszolgának? Gyámoltalanul nézelődött körül. Ez valami tévedés, akarta mondani, de nem volt kinek. Seitz úr már a terem másik felében járt, Sándor úr a pult felé fordulva mérlegelt, csomagolt boszorkányos

gyorsasággal. Összevissza annyi foszlott ki a torkán a nagy megrökönyödésből:

— De-ee...

Sándor úr visszapillantott s fordulat közben lökött még oda némi utasítást, hogy tétovázó tehetetlenségéből kimozdítsa:

— Mint ott fent...

Béla a polc tetejére pillantott. Szabályos szappangulák dőfték ott csúcsukat a mennyezetbe. Szóval így. Na jó. Ne mondják, hogy mindjárt a legelső alkalommal megtagadta az engedelmességet. Nekilátott a szappanrakásnak. De mihelyt végez, rögtön bemegy a főnökhöz és tisztázza az ügyet: minek vették fel? Irodai munkára vagy inasnak? Ha gimnáziummal igazán több is lehet, mint kereskedőinas!

Így lázadozott magában, míg a szappant rakosgatta. De aztán hamarosan megfeledkezett a lázadásról, úgy belemélyedt a munkába. A lázadó indulatok fekete felhőrétegét áttörte az örök gyermeki játékösztön sapsugara. Olyan szabályos gúlát épített, hogy öröm volt nézni. És egészen vigasztaló gondolatai támadtak közben. Hát persze, mégse megy be a főnökhöz. Hisz biztosan csak azért küldték ki ide a pult mögé, hogy megismerje az üzletet. Hogy írhatná a kommenciós könyveket, ha azt se tudja, mi van, mi nincs a boltban, minek mi az ára? Előbb az egész konzumnak a kisújjában kell lenni, aztán foghat csak a könyvírás-hoz, persze. Csak nevetségessé tenné magát, ha ilyen számár kérdéssel állít a főnök elé.

Ebben hát egészen megnyugodott volna, ha nem kap rögtön egy alapos, valóságra ébresztő fejbeapást. Még fel se tette a gúla csúcsát, mikor már

egy másik idősebb segéd lépett Sándor úrhoz s néhány szót váltott vele. Bélára néztek s az a másik intett, hogy menjen vele. Hátra vezette a terem végébe. Ott megállt egy jókora hátikosár előtt s csak annyit mondott:

— Ezt elviszed Behring igazgatóékhoz.

Bélára, mintha veseoperációt akarna rajt végezni a szemével.

Egészen eltörpült megsemmisítő fölénye előtt. Elő se mert hozakodni méltatlankodásaival, csak olyasmit dadogott sután:

— Nem is tudom, hol laknak...
Amaz idegesen legyintett:

Ezt elviszed Behring igazgatóékhoz.

Bélában elhült a vér. Kosarat cipeljen a hátán úriházakhoz? Keziticsókolo-mot mondjon a szakácsnőnek, mint a legócskább kifutófiú? Ő, aki Kocsárdon az alispán fiával, Kovácsy Alival barátkozott? Hát ez, ez...

— D-ee... khér... — nyöszörgött szédülten.

— Na, mi baj? — fordult és mordult vissza a köpenyeges. Úgy nézett

— Azt minden hátulgombolós tudja Mezőbányán. Kérdezd meg — s ott hagyta.

Béla meg csak állt és nézte az áruval megrakott kosarat. Egész belseje a torkában szorongott. Hát ez lett őbelőle? Ezért magolt annyit, ezért gyúrte le az osztályokat egymásután? Ezért volt az osztály esze, szemefénye?

Érezte, hogy egyre homályosabb

lesz előtte a kosár s menten kicsordulnak a könnyei.

Ebben a pillanatban azonban egy esőszagú izzadt kis fickó csörtetett el mellette ugyanilyen nagy kosárral s pár lépéssel odébb háttal támaszkodva a pultnak kezdett kibontakozni a kantárok közül. Eközben Bélára sandított s vidám-gúnyosan odarikkantotta:

— Nem izlik a dolog, nem izlik?

Béla elvörösödött s pillanat alatt hátára kapta a kosarat. Még csak az kell, hogy ki is röhögjék!

Künn az utcán azonban csak előfogta a keserűség. Cuppogva dagasztotta a sarat s könnyei versenyt csurogtak az esővel. Megint novemberi homály feküdt a tájon s Béla szívéen halálos reménytelenség. Így éljen ő ezután? Alantas munkák, kosárcipelések, otromba segédek és izzadtságszagú, viogyorgó inasok között? Mit mondanának osztálytársai, ha most itt látnák, hátán ezzel az órmóttan batyúval. Nem, ezt nem bírja. Délben hazamegy és inkább meghal, de ide többet be nem teszi a lábát.

Kaján gondolat villant át rajta. Mi lenne, ha vissza se menne többet? Ha levágná hátáról ezt a kosarat itt helybe s egyszerűen itt hagyná?

Hőség öntötte el egész testét, lába elgyengült s a kosár már ott is állt mellette a földön...

De mozdulni nem tudott mellőle. Összeborzongott s mintha valami szédületből ébredne, jéghideg képek hasogatják agyát: a kosarat ellopták, csendőrök keresik őt is, szüleit is, bíróság ítéli börtönre, apját kidobják a munkából, az egész család mehet világgá az őszi sárban... Nem, ezt nem lehet. Házhoz kell vinni s vissza kell menni.

Kell. Mint szörnyű vasököl szorította össze szívét ez a szó. Kell. Nem csinálhat, amit akar. Vastörvények vannak ebben a világban s az egyiket alacsony sorba, nyomorba verik, a másikat felfelé emelik. Mért nem élhet ő is abban a másik világban, ahol osztálytársai? Mindenük megvan: finom ruhájuk, dús kosztjuk, elegáns lakásuk, csinos zsebpénzüik. Azt a kis tanulnivalót ugyan hamar elintézik és szabadok, mint a madár, urak, mint a grófok. Neki meg itt kell görnyednie a komenciós kosár alatt. Miért?

Új roham facsarta meg a szívét. Odacsuklott a kosár mellé egy vaskerítés talpazatának szélére s ráborulva a feszes bőrirű zacskókra szélesre nyitotta a bánat zsilipjét.

S ekkor történt a csoda.

Sötétruhás finom úr hajolt föléje. Kezével lágyan érintette a fejét s végtelen kedvességgel szólt hozzá:

— Mi az, fiacskám? Nehéz ez a kosár? Na várj, majd segíték.

Mint a pelyhet, úgy lódította hátára s megragadva Béla csuklóját vitte mindkettőjüket könnyedén, mosolyogva.

Béla úgy ment mellette, mint az álmodó.

Az úr pedig beszélt neki halkan, egyszerűen különös és mélységes dolgokat. Mintha színes drágaköveket, valamilyen másik világ csodás értékeit szórta volna minden szava. Bélának annyira furcsa s idegen volt, hogy alig értette. Néhány töredék mondatot tudott csak később összekaparni belőle.

— ... Semi sem nehéz, amit szeretetből hordozunk... Minél mélyebbre tudsz hajolni, annál magasabbra emelkedtél... Aki mindenkinek szolgája, mindenkinek előbbre jutott...

(Folytatjuk).

BETŰREJTVÉNYEK.

(Egyenként 2 pont)

Zsuzsanna

Szokolay Pál

GGGGGGGG
—
ZS †

Bereznice

Szórady István

cse
—
X

Villamos

Jekisa Ervin

Kerti lak Tisztít

Magdolna

Odorfer Magdolna

Leng A
—
O

SZÁMREJTVÉNY.

(5 pont).

Kossuth Tivadar

2x

- 36, 9, 42, 20, 15, 26, 35, 17, 30 = Talpraesett
 11, 6, 40, 33, 16, 21, 37, 7 = Ijesztő
 46, 1, 41, 10, 22, 2, 14 = Csel, fortély
 18, 28, 23, 34, 31, 43 = Hatalmas víztömeg
 38, 19, 8, 39, 29 = A helyes úton visz bennünket
 24, 3, 32, 25 = Férfinév
 13, 44, 45 = Fájdalomkiáltás
 5, 12, 27 = Ilyen futók is vannak
 1-46 = Petőfi vers két első sora.

Pontversenyünk állása: Albrecht Győző 26, Algöver Mihály 26, Andreics Etus 28, Becskő Zsuzsanna 25, Bánki Zoltán 25, Boross János 22, Bruckner József 25, Czinkotszky István 28, Gálík József 25, Gedőváry Lilike 14, Gulyás Mihály 25, Györe János 25, Habersack Oszkár 23, Hibbey Csaba 26, Jekisa Ervin 16, Karácsonyi Gyula 18, Kilczér Gyula 28, Kliment Miklós 16, Kossuth Tivadar 28, Kozma Márta 28, Máczay Lajos 28, Odorfer Magda 28, Pataki Lenke 25, Réthy Béla 25, Réti Ernő 26, Sándor Judit 25, Schmidt Gusztáv 18, Steiner Iván 25, Szohor Miklós 28, Szokolay Pál 25, Szórady István 28, Terray László 28, Unger László 23, Valent Béla 28, Wagner Ibolya 21, Zeisler György 23, Zorkóczy Gábor 25, Névtelen (Békécsaba) 25.

Mult számunk rejtvényeinek megfejtésért könyvjutalmat nyert: Szohor Miklós Nyiregyháza, Luther-ház és Wagner Ibolya Szarvas, Petőfi-utca 86.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Terray László. Mindenekelőtt a te kedves leveledet köszönöm meg. Nem az első ilyen levél, amit kaptam, de egyike azoknak, amelyek legjobban estek. Nem is csak az a szeretet és ragaszkodás esett jól, amit kifejeztél, hanem az evangélikus diák öntudata és kötelességérzete, amely a soraidból szól. Sok sikert kívánok erre az évre és szeretettel üdvözöllek.

Szórady István. Ime, viszontláthatasz szép fényképeid közül néhányat. Köszönet értük, gondolj máskor is ránk. Rejtvényeiből is közlünk.

Jekisa Ervin. Rejtvényeiből közlünk, keresztrejtvényedet még nem néztem át.

Hamar megsegít az Úr, Calidja, Vadgalamb jelíges pályázatok megérkeztek.

Boros János. Rejtvénymegfejtésed rendben van. Elfogadtuk. Mindig számítunk arra, hogy valaki későn kaphatja meg.

Unger László. Örülünk, hogy tetszett a könyv. Remélem, az idén is szorgalmas megfejtő leszel.

Békécsabáról egy rejtvénymegfejtést kaptam, de név nélkül. Tulajdonosa jelentkezzék.

Kliment Miklós. Egyik rejtvényedet közöljük. Máskor azonban 20 filléres bélyeget tégy a levélre, mert megportózták.

Gálík József. Egyik rejtvényed jön.

Kossuth Tivadar. Nyáron küldött rejtvényeidet megkaptam, fel fogom őket használni.

Többeknek. Negyedik betűrejtvényünk megfejtése Kiséret, de, az Érés megfejtést is elfogadtuk, mert úgy is magyarázható.

Ibolya. Megfejtése így jó. A keresztrejtvényből be kell küldeni az egész szöveget. Üdvözöljük a megfejtők sorában.

X id költészet faja eletem minden vers egy leveleke rajt.

Szeptemberi számunk rejtvényeinek megfejtése.

KERESZTREJTVÉNY.

K Ö Z Ö N S É G E S T Ö R T
A ■ I L Y E N ■ R A R A H É
L M ■ T E D E T E L É ■ É B
C O S ■ R E K E S Z ■ K T O
I S Z T H M O S Z ■ Ö I O L
U D I N E ■ E T ■ Ö L Ö R Y
M A L Á T A ■ I N T E K ■ O
S ■ I N N Á M ■ É K M L E D
Z E K R E ■ O R ■ Ö B Ö L O
U R Á L ■ S Z E R V E Z E T
L J T ■ A I R T A E ■ I K T
F E ■ K É N E Z Ü S T ■ I S
Á D I E M U ■ S S S A S ■ Á
T E R M E S Z E T E S S É G

Betűrejtvények: Ifjú Évek. Felelés.
Rozsnyó. Nyugalom. Kíséret és lehet érés is.
Szorgalmas.

Egy könnyű számtan példa: Ujkécskére
nem érhet el a fa, mert Ujkécske Csongrád
felett van.

Szótagrejtvény: Berzsenyi Dániel: Az én
osztályrészem. Faludi Ferenc: Forgandó
szerencse.

P á l y á z a t

Az Ifjú Évek szerkesztősége a következő pályázatokat hirdeti:

1. **VERS.** Jutalom: I. díj 10 pengő, II. díj 5 pengő, III. díj jutalmkönyv.
2. **RAJZ.** (Ceruza, tusrajz, linoleummetszet). Jutalom: I. díj 15 pengő, II. díj 10 pengő, III. díj 5 pengő.
3. **ELBESZÉLÉS VAGY ÜTLEÍRÁS.** Különválasztva felső és alsó osztályosok számára.

Felső osztályosoknak (V—VIII., tanítóképzősök, más középfokú iskolások). I. díj 20 pengő, II. díj 10 pengő, III. díj 5 pengő.

Alsó osztályosoknak (polgáristák, I—IV. gimn.) I. díj 10 pengő, II. díj 5 pengő, III. díj jutalmkönyv.

Ha örömünkre sok pályázat érkeznék, mint eddig is tettük, szaporítjuk a díjak számát.

A pályázaton részt vehet a lap minden előfizetője. A pályaműveket aláírni nem szabad, hanem jellegével kell ellátni. A nevet borítékban kell ugyanolyan jellegével mellékelni. Írjátok rá az elbeszélésnél, hogy alsós vagy felsős pályázó műve-e.

Beküldési határidő: 1939. nov. 15-e. Eredmény a decemberi számban.

BUDAPEST, 1939. OKTÓBER.

XVIII. ÉVFOLYAM. 2. SZÁM.

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat.

Alapította **Algöver Andor.**

Főszerkesztő: **Dr. Bánkúti Dezső.** Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. Rempert Elek.**
Szerkesztő bizottság: **Dr. H. Gaudy László,** Bpest, **Dr. Keken András,** Hódmezővásárhely,
Raskó Kálmán, Szarvas, **Dr. Ruhmann Jenő,** Sopron, **Weiszer Gyula,** Nyiregyháza,
Dr. Zelenka Margit, Bpest.

Szerkesztőség: Budapest, VII., Vilma királynő-út 19.

Kéziratok a felelős szerkesztő lakására, Bpest, VII., Damjanich-u. 28b, III. 22. küldendők.

A kiadóhivatal vezetője: **Ruzicska László,** Budapest, XI., Váli-út 4. II. 2.

Postatakarékpénztári csekk számla: 26.111.

A lap megjelenik a tanév folyamán minden hónapban.

Előfizetési ára egy évre 3 pengő; egyes szám ára 30 fillér.

ifj. Kellner Ernő könyvnyomdája, Budapest, V., Csáky-utca 10. — 89482

Ylasmth, Riti
28